

Landelijke Adviescommissie
Plaatsing Langdurige Forensisch
Psychiatrische Zorg
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Nieuwsbrief onderzoek uitstroom LFPZ

De Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg (verder: LFPZ) heeft de afgelopen jaren belangrijke ontwikkelingen doorgemaakt. Met de inwerkingtreding van het nieuwe beleidskader per 1 januari 2019 is bewust gekozen voor een nieuwe naamgeving, te weten langdurige forensisch psychiatrische zorg in plaats van longstay, welke aansluit bij de ontwikkelingen van de afgelopen jaren waarbij er meer perspectief is gekomen voor door- en uitstroom van tbs-gestelden met een LFPZ-indicatie. Naast kwaliteit van leven en stabilisatie van het toestandsbeeld, zijn het blijvend zoeken naar mogelijkheden tot (nieuwe) behandeling om resocialisatie mogelijk te maken en plaatsing in een minder beveiligde omgeving expliciete doelen.

De Landelijke Adviescommissie Plaatsing Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg (verder: LAP) heeft onderzoek gedaan naar de gerealiseerde uitstroom vanuit de LFPZ, aansluitend bij bovenstaande doelen. Middels deze nieuwsbrief willen we, mede in het licht van het advies 'Langdurig verblijf in de tbs' van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Rechtsbescherming d.d. 30 april 2020, de belangrijkste resultaten van dit onderzoek in een breder verband delen met onze ketenpartners, waaronder de FPC's, de LFPZ, DJI, het ministerie van Justitie en Veiligheid, advocaten, rechtbanken, het openbaar ministerie en de RSJ.

Algemeen

De LAP toetst alle door de Forensisch Psychiatrische Centra ingediende aanvragen voor plaatsing, voortzetting of beëindiging van plaatsing van ter beschikking gestelden in een LFPZ voorziening. De LAP brengt hierover advies uit aan de minister van Justitie en Veiligheid.

Bij een aanvraag tot LFPZ-plaatsing beoordeelt de LAP of de eindverantwoordelijke behandelaar naar geldend psychiatrisch inzicht in alle redelijkheid tot de vaststelling heeft kunnen komen dat voortzetting van op verandering gerichte behandeling thans niet langer zinvol is en dat doorstroming naar een andere instelling waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging geboden kan worden, in het bijzonder een GGz-instelling, niet mogelijk is. Indien deze mogelijkheden niet aanwezig worden geacht, dan adviseert de LAP tot plaatsing in een LFPZ voorziening.

Op grond van het Beleidskader LFPZ beoordeelt de LAP vervolgens elke twee jaar of voortzetting van de LFPZ-indicatie nog gerechtvaardigd is. Door nieuwe medische ontwikkelingen en behandelmethoden of een wijziging in het behandelperspectief of ziekte-inzicht, kan terugplaatsing naar een reguliere behandelafdeling en op den duur resocialisatie mogelijk zijn. Tevens onderzoekt de adviescommissie of de LFPZ-indicatie om een andere reden dient te worden beëindigd, in het bijzonder in verband met de mogelijkheid van plaatsing in een andere instelling waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging geboden kan worden.

In de periode van 2011 tot en met 2019 heeft de LAP de volgende adviezen uitgebracht ten aanzien van de nieuwe aanvragen tot LFPZ-plaatsing, de periodieke herbeoordelingen en de verzoeken tot opheffing:

Nieuwe aanvragen	
Advies toewijzing LFPZ	36
Advies afwijzing LFPZ	33

Periodieke herbeoordelingen	
Advies voortzetting LFPZ	332
Advies opheffing LFPZ	89

Verzoeken tot opheffing	
Advies opheffing LFPZ	28

Onderzoek uitstroom

In het kader van zelfreflectie en lerend vermogen evalueert de LAP periodiek de adviezen, om te zien of er zich bij de uitvoering knelpunten voordoen. De afgelopen periode heeft de LAP onderzoek verricht naar de uitstroom vanuit de LFPZ.

De LAP heeft de status en verblijfplaats van alle LFPZ-patiënten onderzocht, die de LAP in de periode van 1 februari 2011 tot 1 november 2019 heeft beoordeeld. Dit betreft in totaal 223 personen.

Uit voormeld onderzoek blijkt dat er op de peildatum nog 98 patiënten in de LFPZ verbleven. Er zijn daarnaast 26 patiënten ofwel in de LFPZ ofwel in een uitstroomvoorziening overleden. Van de overige patiënten zag de status/ het verblijf er als volgt uit:

Voorwaardelijke beëindiging TBS	22 patiënten
Einde TBS	7 patiënten
Longcare voorziening	27 patiënten
FPC in kader nieuwe behandel poging	14 patiënten
Beschermd wonenvoorziening	11 patiënten
Transmurale voorziening FPC	6 patiënten
Zelfstandige woning	4 patiënten
GGZ instelling	3 patiënten
CTP Veldzicht	2 patiënten
Trajectum	1 patiënt
PI vanwege recidive	1 patiënt
Repatriëring naar Engeland	1 patiënt

Bij de 22 patiënten van wie de dwangverpleging inmiddels voorwaardelijk is beëindigd, heeft het uitstroomtraject vanuit de LFPZ uiteindelijk – op het moment van de voorwaardelijke beëindiging - geresulteerd in verblijf in de volgende soort voorzieningen:

Zelfstandige woning	10 patiënten
Beschermd wonenvoorziening	4 patiënten
Ouderenzorg	3 patiënten
FPA	3 patiënten
FPC	1 patiënt
Onbekend	1 patiënt

Bij de 7 patiënten van wie de terbeschikkingstelling inmiddels is beëindigd heeft het uitstroomtraject vanuit de LFPZ uiteindelijk – op het moment van einde tbs - geresulteerd in verblijf in de volgende soort voorzieningen:

Ouderenzorg	3 patiënten
Beschermde wonenvoorziening	1 patiënt
Zelfstandige woning	1 patiënt
GGZ instelling	1 patiënt
FPC	1 patiënt

Uit het bovenstaande blijkt dat het **uitstroompercentage** uit de LFPZ rond de **50%** ligt. Opvallend daarbij is dat er diverse casussen zijn waarin de betreffende tbs-gestelde binnen een periode van 2,5 tot 4 jaar de LFPZ is uitgestroomd.

Uit het bovenstaande blijkt dat het beeld van de LFPZ als "eindstation", dat bij sommige mensen nog bestaat, niet juist is. De LFPZ heeft tegenwoordig ook duidelijk een functie als tussenvoorziening, waar zonder behandeldruk nieuwe perspectieven worden gezocht en kunnen ontstaan voor een tbs-gestelde.

Dit sluit aan bij de aanbevelingen in het advies 'Langdurig verblijf in de tbs' van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Rechtsbescherming d.d. 30 april 2020. Naar aanleiding van dit advies kan de komende periode verder worden gekeken naar een verdieping van de invulling van deze bredere functie van de LFPZ.

Mislukte uitstroom

De LAP heeft tevens onderzoek verricht naar zes zaken waarin de uitstroom de afgelopen jaren is mislukt, om te kijken wat hiervan geleerd kan worden. Dit casuonderzoek heeft geleid tot enkele gerichte aanbevelingen, die de komende periode met de directe ketenpartners zullen worden besproken.